

EAPC - Món local: urbanisme, tributs, organització i altres àmbits específics

L'informe resum anual dels resultats del control intern: l'element clau i imprescindible per aconseguir un control intern eficaç

03-03-2023

La metodologia establerta pel Reial decret 424/2017, de 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern a les entitats del sector públic local (RDCIL), incorpora aspectes per avançar cap a un model de compliment normatiu avançat, en incorporar mecanismes per mitigar els riscos de les entitats, mitjançant l'anàlisi de riscos; incrementar la transparència de les actuacions de control, mitjançant el pla anual de control financer i l'informe resum anual que ha d'elaborar l'òrgan interventor, i provocar la implicació de tota l'organització, mitjançant el pla d'acció que ha d'elaborar el president o presidenta de l'entitat local.

Amb aquest model, introduït pel RDCIL, l'entitat local es troba davant d'un veritable "cicle anual de control intern", que incorpora les fases de planificació, execució i retiment dels resultats, similar al cicle pressupostari anual.

Un dels aspectes crítics dels dos cicles és la fase del retiment, és a dir, el retiment del compte general a la Sindicatura de Comptes de Catalunya i el retiment de l'informe resum anual al ple de la corporació i a la Intervenció General de l'Estat (IGAE).

L'article 37 del RDCIL estableix que l'òrgan interventor ha d'elaborar, amb caràcter anual i amb ocasió de l'aprovació del compte general, l'informe resum dels resultats del control intern assenyalat a l'article 213 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, i trametre'l al ple, mitjançant el president o presidenta de la corporació, i a la IGAE.

L'informe ha de contenir els resultats més significatius, segons el parer de l'òrgan de control, que es dedueixin de totes les actuacions de control efectuades durant l'exercici anterior, a la mateixa entitat local i a les seves entitats dependents, derivats de:

- a) L'exercici de la funció interventora
- b) Els informes emesos sobre les actuacions de control permanent
- c) Els informes emesos d'auditoria pública.

Segons el que estableixen els articles 38.3 i 38.4 del RDCIL, a l'informe resum l'òrgan interventor de l'entitat Local també ha de valorar l'adequació del pla d'acció elaborat pel president o presidenta de l'entitat local, per resoldre les deficiències assenyalades i, si escau, els resultats obtinguts. Concretament, la Resolució de 2 d'abril de 2020, de la IGAE, estableix les instruccions a què s'han d'ajustar el contingut, l'estructura i el format de l'informe resum.

Amb relació als terminis establerts pel que fa al subministrament d'aquesta informació, la consulta a la IGAE de 12 d'abril de 2019 conclou que l'expressió de l'article 37.1 del RDCIL "amb ocasió de l'aprovació del compte general", ha de ser interpretada en el sentit que es refereix a una actuació a efectuar que s'emmarca dins del procés d'elaboració, formulació i aprovació del compte general i que, tant la seva tramesa al ple com a la IGAE, s'han de fer abans del 30 d'abril de l'exercici següent a aquell en què s'hagin fet les actuacions de control que s'inclouen a l'informe resum.

Així doncs, la tramesa a la IGAE s'ha de fer abans del 30 d'abril de l'any següent a través de l'aplicació RICEL, allotjada a l'oficina virtual del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública (<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es>).

L'accés als informes retuts és públic i es poden consultar a l'inventari d'entitats del sector públic estatal, autonòmic i local (INVENTE), concretament a l'apartat d'informació addicional (https://www.pap.hacienda.gob.es/invente2/pagBuscadorEntes_SPA.aspx).

A Catalunya, el grau de lliurament dins de termini del compte general i de l'informe resum anual de l'exercici 2021, ha estat del 67,35% i del 31,00%, respectivament, tal com es mostra en el quadre següent:

Tipus ens	% Compte general 2021 Catalunya	% Informe resum 2021			
		Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona
Ajuntaments	68,00	24,00	34,00	16,00	45,00
Comarques	75,61	45,00	35,00	23,00	35,00
Diputacions	75,00	52,00	75,00	100,00	100,00
Entitats municipals descentralitzades	75,38	2,00	8,00	0,00	0,00
Entitats metropolitanes	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mancomunitats de municipis	41,67	9,00	13,00	15,00	4,00
TOTAL	67,35	17,00	31,00	16,00	42,00

*Imports en %

*Font: Sindicatura de Comptes de Catalunya i Intervenció General de l'Administració de l'Estat

Com es pot apreciar, hi ha una diferència significativa en el grau de compliment, deguda, entre altres motius, a:

- La normativa recent: l'obligació d'elaboració i remissió de l'informe resum és relativament recent. El primer que es va haver d'elaborar va ser el de l'exercici 2019, i ara tot just hem d'elaborar i trametre el de l'any 2022. Per tant, hi ha una falta de costum i, en alguns casos, de desconeixement.
- Les mesures coercitives: des de l'any 2005, a través de la Llei 11/2004, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2005, la manca de retiment del compte general porta associades mesures coercitives cap a l'entitat local, com és la mesura de condicionar el lliurament del Fons de cooperació local de Catalunya a l'obligat compliment de la tramesa del compte general. Actualment, aquesta mesura està estesa a la resta de lliuraments de subvencions de la Generalitat a través de la creació de l'Inventari públic de control de compliment de les obligacions de tramesa de la documentació economicofinancera al Departament de Governació i Administració Pública i a la Sindicatura de Comptes, per l'Ordre GAP/539/2010, de 16 de novembre, i que en l'article 6.2 estableix, que als ens locals que hagin incomplert el deure de remissió de la documentació legalment establerta d'acord amb el que consta en aquest Inventari, se'ls aplicaran mesures destinades a suspendre el lliurament de subvencions o transferències a les quals tinguin dret amb càrrec als pressupostos de la Generalitat de Catalunya, sempre que no provenguin d'altres administracions.

En tot cas, s'ha de tenir en compte que, atès que l'objectiu de les actuacions de control intern és millorar la gestió economicofinancera de les entitats locals, l'informe resum de control intern és l'element clau i imprescindible per aconseguir un control intern eficaç, ja que avalua globalment la gestió, recull les advertències i irregularitats, proposa les recomanacions i incentiva l'adopció de mesures correctores, per això cal posar tots els recursos necessaris per complir l'elaboració i la tramesa de l'informe resum.

Núria Josa Arbonès

Interventora general de la Diputació de Girona